

Danish University Colleges

Notat vedrørende lovprocessen i praksis

Kastrup, Torben

Publication date:
2015

Document Version
Tidlig version også kaldet pre-print

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Kastrup, T. (2015). Notat vedrørende lovprocessen i praksis. <http://kastrupogko.dk>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Download policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Danish University Colleges

Notat vedrørende lovprocessen i praksis

Kastrup, Torben

Publication date:
2015

Document Version
Tidlig version også kaldet pre-print

[Link to publication](#)

Citation for pulished version (APA):
Kastrup, T. (2015). Notat vedrørende lovprocessen i praksis. <http://kastrupogko.dk>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Download policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Notat vedrørende lovprocessen i praksis

Et af de mest centrale områder i studiet af samfundet er hvordan magt udøves og beslutninger træffes. Derfor er spørgsmålet om hvordan og hvem, der træffer de politiske beslutninger også et centralt område for den, der vil forstå politik.

Der bliver truffet utrolig mange beslutninger hver dag, på forskellige niveauer, som har betydning for os som borgere i samfundet.

Det er formentlig Folketinget, de fleste tænker på, når de ser vedtagelse af politiske beslutninger for deres indre. Og det er der gode grunde til. For det første er det Folketinget den politiske institution i Danmark, som bliver dækket mest intensivt af medierne. For det andet, er det Folketinget som er det organ, der - formelt - træffer de politiske beslutninger, dvs. love, i landet, som har konsekvenser over hele staten Danmark. Det er Folketinget som i grundloven står beskrevet som det sted hvor love vedtages

Men som altid i studiet af politik, skal man kigge bag det, der foregår ude på scenen for at finde svaret på, hvordan lovproessen foregår i praksis. I studiet af politik, skal man gå om bagved scenetæppet for at finde magtens udspring, og måske også den egentlige magtudøvelse.

Grundloven siger...

I Danmarks grundlov står der at

§ 41

Stk. 1.

Ethvert medlem af folketinget er berettiget til at fremsætte forslag til love og andre beslutninger.

Stk. 2.

Et lovforslag kan ikke endeligt vedtages, forinden det tre gange har været forhandlet i folketinget.

og i Folketingets egne spilleregler for hvordan arbejdet i Folketinget skal afvikles - kaldet Folketingets Forretningsorden - skrives det samme:

Stk. 4. Et lovforslag kan ikke endeligt vedtages, forinden det 3 gange har været behandlet i Folketinget (grl. § 41).

I den praktiske udførelse af politisk arbejde i Folketing og Regering ligger der imidlertid en masse processer forud for, at en lov kommer til 1. behandling i folketingssalen.

Hvordan bliver et lovforslag til?

Initiativ til et lovforslag kan tages på forskellig måde. Det kan fx fremgå af regeringsgrundlaget, en politisk aftale (herunder finanslovsaftale), lovrevision mm.

Et lovforslag gennemgår en række forskellige faser, inden det kan fremsættes, som beskrevet i dette notat.

Lovprogrammet

Alle lovforslag offentliggøres som udgangspunkt i Regeringens lovprogram med statsministerens skriftlige beretning ved Folketingets åbning. I særlige tilfælde, fx i et valgår, kan der ske en forskydelse i offentliggørelsen.

Lovprogrammet kan ændre sig i løbet af en folketingssamling, idet ministeren et antal gange i hver samling laver en status, som forelægges Statsministeriet, hvis der er brug for ændringer.

Udarbejdelse

Når beslutningen om et lovforslag er taget udarbejdes et foreløbigt udkast. Alle lovforslag forelægges Justitsministeriet (til lovtekniske bemærkninger) og Finansministeriet (til økonomiske bemærkninger).

Forelæggelse for økonomiudvalget (Ø-udvalg) eller koordinationsudvalget (K-udvalget)

Udmøntningen af en aftale, regeringsgrundlag mv forelægges for det meste Regeringens K-udvalg eller Ø-udvalg forud for, at ordførerne inddrages. Dette sker, for at sikre, at lovforslagene ses i den store politiske og økonomiske ramme.

Generelt om udvalgene:

Regeringens Koordinationsudvalg behandler typisk større væsentlige initiativer og sager fra regeringen, herunder bl.a. større regeringsudspil og lovforslag.

Regeringens Økonomiudvalgs opgaver vedrører typisk regeringens samlede økonomiske politik. Udvalget behandler forslag til finanslove, de økonomiske relationer til kommuner og regioner og andre initiativer og sager med væsentlige konsekvenser for økonomi og budget.

Forelæggelse for regeringsordførerne samt evt forligskreds/aftalepart

Som udgangspunkt vil et lovforslag bliver forelagt regeringsordførerne på et møde, forud for at lovforslaget sendes til forligskreds/aftalepart for derefter at blive sendt i ekstern høring. Er der en forligskreds, vil et lovforslag også blive forelagt denne.

Ekstern høring

Alle lovforslag sendes efterfølgende og inden fremsættelse i Folketinget i skriftlig høring hos relevante høringsparter i som udgangspunkt 3 uger.

Alle lovforslag kan have hastende karakter, og det er derfor ikke altid muligt at lave en så lang høringsfrist. Processen vil for sådanne lovforslag køre lidt anderledes, end det er beskrevet i dette notat. Men da det er undtagelse at ovenstående procedure ikke følges kommer vi ikke her nærmere ind på det.

Når et lovforslag sendes i høring, så orienteres det relevante udvalg i Folketinget samtidig.

Høringsnotat, høringssvar og revideret lovforslag

Efter et lovforslag har været i eksterne høring udarbejder ministeriet et høringsnotat, som gennemgår de indkomne høringssvar samt giver et bud på, om høringssvarene kan imødekommes. Dette høringsnotat vil sammen med høringssvarene og et eventuelt revideret lovudkast blive forelagt for regeringsordførerne.

Hvis der er en forligskreds, så vil denne også blive hørt igen inden fremsættelsen. dette vil igen som udgangspunkt ske skriftligt.

Hvad sker der i folketingssalen?

Som ovenstående viser, så har en lovforslag været igennem en meget lang proces, inden vi som offentlighed, og inden de menige folketingsmedlemmer ser det endelige lovforslag.

Det betyder, at der er mange ting, som allerede ligger fast, da en større ændring af lovforslaget vil kræve, at hele det maskineri, der er beskrevet ovenfor, skal i gang igen.

Den radikale politiker og redaktør, Viggo Hørup, sagde i 1878, at der var "ingen over og ingen ved siden af Folketinget". Det var i den tid et udtryk for, at han mente at især kongens magt skulle svækkes. Senere er det blevet et udtryk, der bruges i politiske skåltaler. Om Hørups gamle ord står ved sin magt i dag, er et interessant studium for den politisk interesserede.